

Regelbunden tillsyn i Vartoftaskolan, Yllestadskolan, Åsle skola

Förskoleklass

Grundskolan årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Falköpings kommun under perioden den 20 januari till och med den 31 mars 2009 och besökt Vartoftaskolan, Yllestadskolan och Åsle skola den 25-26 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 16 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Vartoftaskolan, Yllestadskolan och Åsle skola intervjuades rektorn, biträdande rektorer, lärare, elevvårdspersonal och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Vartoftaskolan, Yllestadskolan och Åsle skola

Vartoftaskolan	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	203

Källa: Vartoftaskolan

2 (17)

Yllestadskolan	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	19

Källa: Yllestadskolan

Åsle skola	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola	34

Källa: Åsle skola

Vartoftaskolan är belägen cirka en och en halv mil utanför kommunens centralort Falköping och leds av en rektor samt två biträdande rektorer. Till Enhet Vartofta hör också Åsle skola och Yllestadskolan, två mindre landsortsskolor.

Utbildningen i enheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Undervisningen organiseras i åldershomogena och åldersintegrerade grupper från förskoleklass till årskurs 9.

Vartofta ligger en dryg mil utanför Falköping och har cirka 550 invånare. Samhället plus landsbygden runt om utgör skolans upptagningsområde, till de senare åren tillkommer även elever från Yllestad och Åsle.

Åsle förskola och skola ligger på landsbygden cirka en mil nordost om Falköping, nära utflyktsmålet Åsle Tå. Skolan har stor betydelse för bygden. Upptagningsområdet för Åsle skola är Åsle, Mularp, Skörstorp, Tiarp och delar av Falekvarna.

Yllestadskolan ligger cirka två mil från Falköping i en liten by. De flesta eleverna kommer från den närliggande byn Kättilstorp där områdets stora industri finns. Skolan har två åldersintegrerade grupper dels förskoleklass och årskurs 1, dels årskurserna 2 och 3.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat i procent på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Vartofta-enheten	Riket	Vartofta-enheten	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	63	85	83	87
	Matematik	63	72	83	73
	Svenska	69	71	90	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-26 Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Vartoftaskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	210,1	204,8	199,6	217,6	215,0	203,1	204,3	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	82	76	83	85	96	77	76	77
Andel (%) behöriga till nationellt program	85	95	93	88	96	90	89	89

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2009-02-26

Kommentar och bedömning:

Tabell 2 visar att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 under år 2007 låg under riksgenomsnittet men år 2008 låg resultaten i engelska under, i matematik och svenska över nivån med riksgenomsnittet.

Skolan har tidigare inte följt upp och utvärderat elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Från och med läsåret 2007/2008 gör skolan en uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Någon analys av resultaten presenteras dock inte.

Vid Vartoftaskolan har såväl det genomsnittliga meritvärdet i elevernas slutbetyg som andel behöriga till nationellt program och andel som nått målen i samtliga ämnen från år 2004 till 2008, varit högre än den nivå som gällt för riket, vilket framgår av tabell 3 ovan.

Vid en jämförelse av betygsresultaten i alla ämnen år 2008 visar det sig att flickorna har ett betydligt högre meritvärde än pojkarna men att 100 procent av pojkarna når behörighet till gymnasiet.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör analysera resultaten och relatera dessa till de metoder som används i undervisningen.

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Eleverna har en individuell utvecklingsplan som upprättas vid utvecklingssamtalet. Arbetet med utvecklingsplanerna har kommit olika långt. Det finns planer som är framåtsyftande och som bygger på elevens utveckling i relation till målen i läroplan och kursplaner. Enligt både lärare och skolornas ledning varierar kvaliteten i utvecklingsplanerna och planerna används inte alltid som ett verktyg för elevens utveckling. De planer inspektörerna tar del av är i huvudsak avgränsade till kunskapsutvecklingen i engelska, matematik och svenska samt elevens sociala utveckling medan övriga ämnen sällan ges utrymme.

Skolinspektionen bedömer att arbetet i enhet Vartofta med de individuella ut-

6 (17)

vecklingsplanerna inte svarar mot vad som föreskrivs i grundskoleförordningen.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan. Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg.

På Vartoftaskolan använder lärarna ett material för betygssättning som utvecklats centralt i kommunen. Arbetsgrupper med lärarrepresentanter har tolkat de nationella målen samt betygskriterierna för årskurs 9. Lärarna har också i vissa ämnen utarbetat kriterier för betygssättning i årskurs 8, samt höstterminen årskurs 9. Kommunens lokala tolkningar skiljer sig åt mellan ämnen. Några betygskriterier har inte stöd i nationella kriterier och andra kriterier är svåra att härleda till de nationella. I några ämnen finns det däremot lokala kriterier som stämmer väl med de nationella.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte följer nationella kriterier för betygssättning enligt läroplanen och nationella kursplaner.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Utifrån verksamhetsbesök och intervjuer med lärare och elever är intrycket att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken grad eleverna görs medvetna om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Elevernas medverkan i planering och genomförande av undervisningen sker i varierad grad, men något målstyrt arbete som innebär ett verkligt inflytande för eleverna är svårare att finna. Kursplanernas mål är delvis kända av eleverna eller kopplade till undervisningen. Inspektörerna ser vanligtvis inte att målen är tydliggjorda i det dagliga arbetet eller att eleverna ges möjlighet att utvärdera och reflektera över sitt

8 (17)

lärande.

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet enligt vad som föreskrivs av skollagen och Lpo 94.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 2.2 i Lpo94 ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Det finns exempel på ämnesövergripande undervisning men lärarna har ingen samlad idé om hur samverkan mellan lärare ska ske. Vartoftaskolan är uppdelad i en F-5 del och en 6-9 del. Enstaka exempel på samverkan finns men enligt både lärare och ledning kan samverkan mellan skolans delar utvecklas.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med samverkan inom Vartoftaskolan inte sker i tillräcklig utsträckning.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 2 b kap. 1 § första stycket i skollagen står att utbildningen i förskoleklass ska stimulera varje barns utveckling och lärande och att den ska ligga till grund för fortsatt skolgång.

Inom enhet Vartofta finns flera förskoleklasser med olika förutsättningar och olika sätt att arbeta. I någon av förskoleklasserna är förutsättningarna att stimulera varje barns utveckling och lärande begränsat. Gruppen är liten och delar av tiden är helt inriktad på inslag som är anpassat för elever i årskurs 1. Förutsätt-

ningarna och miljön är enligt personal och ledning så begränsade att det är svårt att individualisera verksamheten. Detta inverkar också på den undervisning som ges i årskurs 1.

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte stimulerar varje barns utveckling och lärande i en av förskoleklasserna.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 1 § andra stycket skollagen ska stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Vid samtal med lärare och rektorn framkommer att särskilt stöd prioriteras i ämnena engelska, matematik och svenska trots att det finns elever som skulle behöva stöd i andra ämnen. Intervjuer med lärarna visar också att särskilt stöd i form av speciallärarinsatser inte förekommer i den utsträckning som enligt dem behövs. Vidare framkommer att skolorna i Enhet Vartofta inte diskuterar och utvärderar vilken form av stöd de ska ge elever i behov av särskilt stöd eller utreder om alla elever i behov av särskilt stöd får sådant stöd. Rektorn påpekar att en satsning på relativt små undervisningsgrupper möjliggör att särskilt stöd ges inom ramen för ordinarie undervisning.

Skolinspektionen bedömer att Enhet Vartofta inte utreder om samtliga elever som är i behov av särskilt stöd får detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. För alla elever i behov av särskilt stöd utarbetas åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram inspektörerna tar del av håller en ojämn kvalitet. Det finns åtgärdsprogram där det inte framgår vilka behoven är, vad skolan ska göra eller hur programmet ska följas upp och utvärderas. Vissa åtgärdsprogram är mer inriktade på vad eleven ska göra än vad skolan ska hjälpa eleven med. Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) för arbetet med åtgärdsprogram.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vid inspektionstillfället har Enhet Vartofta ett gemensamt dokument som benämns likabehandlingsplan och innehåller en plan mot kränkande behandling. Planen uppfyller till stora delar de krav som ställs på en sådan, men kan inte anses motsvara en sådan plan mot kränkande behandling som lagen kräver då den bland annat saknar en specifik redovisning av verksamheternas behov, utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Inte heller följs den upp och utvärderas i kvalitetsredovisningarna. Planen gäller för alla grundskolor i enheten samt skolbarnsomsorgen men behov och rutiner för de olika verksamheterna är inte tydliggjort. Skolinspektionen bedömer att skolornas plan mot kränkande behandling inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 4 kap. 3 a § första stycket första meningen i skollagen föreskrivs utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). En detaljerad beskrivning framgår av bilaga 3. I 1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen stadgas att garanterad undervisningstid är den minsta undervisningstid i timmar som eleverna skall erbjudas. Med undervisningstid menas arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärares ledning. Vid inspektionstillfället råder flera oklarheter kring Vartoftaskolans timplan. Vissa insatser som extra rörelsetid, eq m.m. finns inte med i timplanen och motsvarar inte heller den tid skolan avsatt som skolans val. Den tid som avsatts för elevens val motsvarar inte den tid som finns utlagd på elevernas scheman för elevens val m.m. Skolinspektionen bedömer att Vartoftaskolans timplan inte stämmer med utlagd tid på schemat.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 2 kap. 17 § grundskoleförordningen anges i timplanen ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. I 19 § samma förordning anges i timplanen ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll

och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

En del av elevens val innebär att tiden används för att läsa läxor, jobba i kapp och liknande uppgifter. Detta innebär att en del av skolans elever inte har elevens val eftersom konstruktionen av detta val inte innebär att eleverna fördjupar eller breddar sina kunskaper i ett eller flera ämnen.

Vid lektionsbesök framkommer att elever i gruppen som har förstärkt engelska och svenska arbetar med annat så som att komma ikapp i matematik, läxläsning, instuderingsfrågor inför ett prov och liknande. Detta innebär att dessa elever inte har ett språkval vilket de har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Vartoftaskolan inte har tillgång till elevens val och språkval.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Vid Vartoftaenhetens skolor förekommer att lärare 1–7 i svenska och samhällsorienterande ämnen eller i matematik och naturorienterande ämnen arbetar som klasslärare. Denna organisation resulterar i att lärare undervisar i ämnen där de saknar föreskriven kompetens. Skolinspektionen bedömer att skolornas pedagogiska personal inte har pedagogisk utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Skolinspektionen påpekar att skolornas organisation resulterar i att lärare undervisar i ämnen där de saknar utbildning.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det finnas rektorer för ledningen av utbildningen i skolorna. Rektor ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektor att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.
Vartoftaenhetens skolor leds av en rektor och en biträdande rektor. I rektorns och biträdande rektorns arbetsuppgifter ingår såväl personal- som elevansvar. Intervjuer visar att delar i rektorsuppdraget fullgörs av skolans rektor medan andra delar i praktiken fullgörs av en biträdande rektor.
Skolinspektionen bedömer att enhet Vartofta organiserar ledningen av utbildningen på ett felaktigt sätt vilket måste åtgärdas. Den som uppehåller befattningen som rektor ska benämnas rektor. Det är således inte möjligt att kringgå bestämmelserna om rektors uppdrag genom olika utformningar av skolorganisationen. Någon annan skolledare kan inte ta över de befogenheter och ansvar som framgår av författningarna.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Se bedömningspunkt 3.3.1

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Vidare ska enligt 4 § samma förordning elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vartoftaenhetens kvalitetsredovisning bygger på den mall Barn- och ungdomsförvaltningen tagit fram. Genom intervjuer och dokumentstudier får inspektörerna bilden av att skolans kvalitetsredovisning genom den mall som används huvudsakligen uppfattas som en redovisning av hur skolan arbetat med målen i den kommunala skolplanen. Av intervjuer framgår också att förvaltningens mall och hur personalen uppfattar att den ska användas i vissa fall snarare motverkar än understödjer skolans systematiska kvalitetsarbete. Intervjuer och dokumentstudier visar också att det endast undantagsvis görs analyser och utvärderingar av tidigare genomförda åtgärder och av de resultat som uppnåtts. Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas heller inte. Enligt intervjuer medverkar elever, föräldrar och övrig personal på skolan endast marginellt vid upprättandet av kvalitetsredovisningen. Skolinspektionen bedömer att skolornas kvalitetsredovisningar inte uppfyller kraven i förordningen. Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) för kvalitetsredovisning.

2009-06-16 Göteborg

Kjell Ahlgren

Ulla-Britt Norin